

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/275/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115216606
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115216606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., registračné číslo: 56007043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 93, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín p r o t i žalovanému: E. H., W.. X.X.XXXX, F. L.. Y.A. X, o zaplatenie 484,85 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 304,56 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 14.3.2015 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 32,98 eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 25,55 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 17.6.2015 sa domáhal zaplatenia sumy 484,85 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 5,3 Eur za obdobie od 14.3.2015 do 31.5.2015 a za ďalšie obdobie teda od 1.6.2015 do zaplatenia žiadal priznať úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 5,05% ročne. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu dňa 26.5.2014, ktorou mu bol poskytnutý úver vo výške 409 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný úver riadne nesplácal, došlo k jeho zosplateniu listom zo dňa 26.2.2015. Žalovaná suma tak predstavuje istinu vo výške 70,48 Eur, úrok vo výške 51,69 Eur, zosplatenú istinu vo výške 288,98 Eur, poistenie bill protection vo výške 8,7 Eur, upomienky 36 + 12eur a zmluvnú pokutu vo výške 17 Eur.

Žalovanému bola doručená žaloba dňa 25.6.2014, doposiaľ sa k nej nevyjadril.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd s poukazom na § 115 a ods. 2 O.s.p. vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou zo dňa 26.5.2014, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 15.5.2015, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia a s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou k splateniu úveru zo dňa 26.2.2015, poštovými podaciami hárkami a zistil tento skutkový stav:

Dňa 26.5.2014 bola uzavretá písomná zmluva medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalovaným ako dlžníkom. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 409 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť 24 mesačnými splátkami po 26,11 Eur. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 36,47%, uvedené je tiež RPMN 44% a jeho priemerná hodnota 49,67%. Dátum prvej splátky bol v zmluve stanovený na 26.6.2014 a lehota splatnosti na 25.5.2016. Celkove spotrebiteľ mal zaplatiť sumu 584,88 Eur.

Ako vyplýva z výpisu čerpania, splátok a úhrad žalovaný dohodnuté splátky úveru riadne neuhrádzal. Bol s ich platením v omeškaní, pričom poslednú splátku zaplatil 26.9.2014.

Spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. ho preto listom zo dňa 26.2.2015 vyzvala k splateniu celého úveru vo výške 484,85 Eur najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vypláva, že tento list žalovanému bol poslaný poštou.

V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. v hlave 7 bolo dohodnuté ukončenie úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 3 písm. a/ klient bol povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

Žalovaný z predmetného úverového vzťahu uhradil celkovo sumu 104,44 eur, čo vyplýva z už spomínaného výpisu čerpania, splátok a úhrad.

Dňa 12.9.2012 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalobcom a toto postúpenie pohľadávky postupca oznámil žalovanému listom zo dňa 15.5.2015, ktorý mu zaslal poštou, čo preukázal pripojeným poštovým podacím hárkom.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. OZ.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.5.2014 do 31.5.2014).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí

spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. Zákonodarcu v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN.

V spomínanej zmluve však absentuje aj ďalší povinný údaj uvedený v § 9 ods. 2 písm. k/, pretože podľa názoru súdu v zmysle tohto ustanovenia v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, a teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 z 30.12.2014.

V dôsledku chýbajúcich vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je teda potrebné poskytnutý úver s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by preto mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t.j. 409 eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 104,44 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 304,56 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného len k zaplateniu tejto istiny a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaný sa dostal do omeškania po zosplatení úveru listom zo dňa 26.2.2015 v súlade s § 565 OZ a dohodnutými zmluvnými podmienkami od 14.3.2015 (15. deň od odoslania výzvy). K uvedenému dňu výška úrokov z omeškania činila 5,05% ročne. Tento úrok súd nekapitalizoval tak, ako to uviedol žalobca, pričom pre súd bolo rozhodujúce, že úroky z omeškania žalobca uplatnil od 14.3.2015, takže v súlade

s dispozičnou zásadou súd priznal úroky z omeškania bez ich kapitalizácie od uvedeného dátumu, ale len z prisúdenej istiny.

Podľa názoru súdu v tomto prípade však veriteľ nedostatočne zisťoval schopnosť žalovaného splácať úver, keďže ako vyplýva zo zmluvy, bonitu žalovaného skúmal len tým spôsobom, že zistil jeho čistý mesačný príjem (450 Eur) a to, že nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Vôbec teda nezisťoval výdavky žalovaného za účelom posúdenia jeho schopnosti splácať úver tak, ako sa na to poukazuje v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. V dôsledku tohto jeho hrubého porušenia povinností podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona sa preto taktiež úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Žalobca si uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 17 Eur s poukazom na hlavu 18 úverových zmluvných podmienok jeho právneho predchodcu.

Podľa hlavy 18 § 2 veriteľ má právo na naúčtovanie zmluvnej pokuty vo výške 17 eur v prípade omeškania s úhradou splátky. Spomínané úverové zmluvné podmienky však nie sú podpísané účastníkmi zmluvy.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Aj pre dohodu o zmluvnej pokute sa teda vyžaduje písomná forma, inak je dohoda neplatná podľa § 40 ods. 1 OZ. Každá zmluva je pritom ukončená podpismi jej účastníkov, čo znamená, že účastník svojim podpisom potvrdzuje uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad jeho podpisom. V tomto konkrétnom prípade sa účastníci dohodli len na úverovej zmluve, ustanovenia o zmluvnej pokute sú uvedené mimo zmluvy, konkrétne v úverových podmienkach, ktoré účastníkmi nie sú podpísané a to je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce. V tejto súvislosti možno poukázať aj na právny záver vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR I.US 3512/11 zo dňa 11.1.2013. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásade nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis).

Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty je preto nedôvodný.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. žalobca mal vo veci úspech v podiele 62,8% a neúspech v podiele 37,2%, preto mu prináleží náhrada trov konania v rozsahu 25,6%. Žalobca si uplatnil náhradu trov konania predstavujúcich zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 29 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 99,82 eur za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. činí 33,20 Eur, k tomu bol pripočítaný aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 8,39 Eur a napokon 20% DPH s poukazom na § 18 ods. 3 vyhlášky. Úhrne trovy konania predstavujú 128,82 Eur, z nich súd priznal žalobcovi podiel 25,6% vychádzajúc z pomeru úspechu v konaní, čo predstavuje sumu 32,98 Eur a na trovách právneho zastúpenia sumu 25,55 Eur (25,6% zo sumy 99,82 Eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.